

1

Харолд отвори вратата и видя да му се усмихва тъмнокож мъж в добре скроен костюм. Отначало понечи да посегне към пушката си, но после си спомни, че Люсил го беше накарала да я продаде преди няколко години след един инцидент с пътуващ проповедник и скандал по повод ловджийски кучета.

– Мога ли да ви помогна с нещо? – каза Харолд, примижал на слънчевата светлина, която караше тъмнокожия човек в костюм да изглежда още по-тъмен.

– Господин Харгрейв? – попита мъжът.

– Предполагам – отвърна Харолд.

– Кой е, Харолд? – обади се Люсил.

Тя беше в хола и се ядосваше на телевизията. Водещият на новините говореше за Едмънд Блит, първия от Завърналите се, и как се бе променил животът му сега, когато отново беше жив.

– По-добре ли е втория път? – попита говорителят по телевизията, като гледаше втренчено в камерата, сякаш изцяло прехвърляше бремето на отговорите върху раменете на своите зрители.

Вятърът шумолеше в листата на дъба в двора край къщата, а слънцето беше толкова ниско, че светеше хоризонтално през клоните право в очите на Харолд. Той вдигна ръка над очите си като козирка, но въпреки това виждаше тъмнокожия човек и момчето само като силуети, залепени върху зеления и синия фон на боровете отвъд открития двор и безоблачното небе около дърветата. Мъжът бе слаб и строен в елегантния си костюм. Момчето беше малко, доколкото Харолд можеше да прецени, около осем- или деветгодишно.

Той примигна. Очите му се приспособиха по-добре.

– Кой е, Харолд? – попита Люсил втори път, осъзнала, че не бе получила отговор на първия си въпрос.

Харолд само стоеше в рамката на вратата и примигваше като с аварийни светлини, загледан надолу към момчето, което все повече и повече поглъщаше вниманието му. Синапсите прещракаха в дебрите на мозъка му. Оживяха с прашене и му казаха кое е момчето, застанало до тъмнокожия непознат. Но Харолд беше сигурен, че мозъкът му греша. Накара ума си да пресметне отново, но той пак му даде същия отговор.

В дневната камерата на телевизията се фокусира върху гледка на размахани юмруци и крещящи усти, на скандиращи хора, носещи плакати, после се премести към войници с пушки, застанали като статуи, както могат само хора, притежаващи власт и оръжие. В средата се намираще малката къща на Едмънд Блит със спуснати пердета. Беше известно само, че той е някъде вътре.

– Можеш ли да си представиш – поклати глава Люсил. След това се провикна: – Кой е на вратата, Харолд?

Харолд стоеше на прага и оглеждаше момчето: дребно, бледо, луничаво, с гъста и рошава кестенява коса. Беше със старомодна тениска и с дънки. В очите му бе изписано огромно облекчение. Очи, които не бяха неподвижни и втренчени, а излъчваха жизненост и бяха натежали от сълзи.

– Какво има четири крака и вика „Бууу“? – попита момчето с треперещ глас.

Харолд прочисти гърлото си – без все още да е сигурен дори, че...

– Не знам – каза той.

– Крава с настинка.

Тогаво детето прегърна стареца през кръста и се разхлипа:

– Татко! Татко! – преди Харолд да успее да потвърди или отрече.

Той се облегна на рамката на вратата, за да не падне от изумление, и го потупа по главата с някакъв отдавна заспал бащински инстинкт.

– Шшшт – прошепна му. – Шшшт.

– Харолд? – извика Люсил, най-накрая отместила поглед от телевизора, сигурна, че нещо ужасно е затъмнило вратата им. – Харолд, какво става? Кой е това?

Старецът облиза устните си.

– Това е... това е... – искаше да каже „Джоузеф“. – Това е Джейкб – произнесе най-накрая.

За щастие на Люсил под нея бе диванът, за да я поеме, когато тя припадна.

Джейкб Уилям Харгрейв умря на 15 август 1966 година. На осмия си рожден ден всъщност. В годините, които последваха, местните жители щяха да си говорят за смъртта му в късните часове на нощта, когато не можеха да заспят. Случваше се да се завъртят в леглото, за да събудят своите съпрузи и да започнат шепнешком разговори за несигурността на света и как трябва да се радваме на това, с което сме благословени. Понякога ставаха заедно от леглото, за да застанат на вратата на спалнята на децата си, гледаха ги как спят и размишляваха мълчаливо за природата на Бога, който можеше да отнеме толкова скоро дете от този свят. Те бяха южняци в малък град в края на краищата: как можеше такава трагедия да не ги доведе до Бога?

След смъртта на Джейкб майка му, Люсил, щеше да разправя как е знаела, че нещо ужасно ще се случи този ден, заради онова, което бе станало точно предишната нощ.

Онази нощ Люсил сънува, че зъбите ѝ падат. А нейната майка ѝ беше казала много отдавна, че това е поличба за смърт. През цялото тържество за рождения ден на Джейкъб Люсил се старееше да държи под око не само сина си и другите деца, но и всички останали гости. Тя пърхаше наоколо като нервно врабче, питаше всички как се чувстват и дали имат достатъчно храна, коментираше колко са отслабнали от последния път, когато ги е виждала или колко са пораснали децата им и колко е хубаво времето. Слънцето огряваше навсякъде и всичко беше зелено през онзи ден.

Нейното притеснение я направи прекрасна домакиня. Никое дете не си отиде гладно. Никой гост не остана без внимание. Тя дори бе успяла да уговори Мери Грийн да им по-пее по-късно вечерта. Жената имаше глас, по-сладък от захар, а Джейкъб, доколкото можеше на тази възраст да се увлече по някого, явно си падаше по нея, нещо, за което съпругът на Мери, Фред, често подкачаше момчето. Този ден беше хубав. Хубав ден, докато Джейкъб не изчезна.

Той се измъкна незабелязано, както умеят само децата и други малки загадъчни същества. Беше някъде между три и три и трийсет, както Харолд и Люсил по-късно щяха да кажат на полицията, когато, поради причини, известни единствено на момчето и на самата земя, Джейкъб тръгна към южната страна на двора, покрай боровете, през гората и по-надолу до реката, където, без позволение или извинение, се удави.

Броени дни преди мъжът от Бюрото да се появи на тяхната врата, Харолд и Люсил обсъждаха какво биха могли да сторят, ако Джейкъб „се върнеше като Завърнал се“.

– Те не са хора – кършеше ръце Люсил. Бяха на верандата. Всички важни събития се случваха на верандата.

– Не можем ей така да го отпратим – възрази Харолд на съпругата си.

Той тропна с крак. Много бързо стигнаха до караница на висок глас.

– Те просто не са хора – повтори тя.

– Е, ако не са хора, тогава какви са? Растения? Камъни?

Устните на Харолд го сърбяха за цигара. Пушенето винаги му помагаше да вземе надмощие при спорове с жена му, което, подозираше, беше истинската причина тя да мърмори толкова срещу навика му.

– Не се дръж пренебрежително с мен, Харолд Натаниъл Харгрейв. Това е сериозно.

– Пренебрежително?

– Да, пренебрежително! Ти винаги се държиш пренебрежително! Винаги си склонен към пренебрежителност.

– О, боже. Вчера бях, какъв, „бъбрив“? Значи днес съм „пренебрежителен“, така ли?

– Не ми се подигравай, че се опитвам да се усъвършенствам. Умът ми си е все така остър, както винаги е бил, може би дори по-остър. И не се опитвай да смениш темата.

– Пренебрежителен. – Харолд сякаш вкусваше думата и наблегна на крайното „н“ толкова силно, че блестящи пръски слюнка покапаха перилата на верандата. – Хм.

Люсил не му обърна внимание.

– Не знам какви са – продължи тя.

Исправи се. После седна отново.

– Знам само, че не са като мен и теб. Те са... те са... – замълча.

Сякаш подготвяше думите в устата си, редеше ги една до друга внимателно, тухла по тухла.

– Те са дяволи – заяви накрая.

После се отдръпна, като че ли думата можеше да се върне и да я ухапе.

– Те идват тук, за да ни избият. Или да ни изкушат! Това са последните дни. „Когато мъртвите отново ще ходят по земята.“ Има го в Библията!

Харолд изсумтя, все още засегнат от „пренебрежителен“. Ръката му посегна към джоба.

– Дяволи – каза, докато умът му търсеше нишката на мисълта, а ръката му напипа запалката. – Дяволите са суеверие. Плод

на ограничени умове и още по-ограничени въображения. Има една дума, която трябва да бъде махната от речника – *дяволи*. Ха! Ето ти пренебрежителна дума. Тя няма нищо общо с начина, по който нещата стоят в действителност, нищо общо с тези Завърнали се хора – хич не се заблуждавай, Люсил Абигейл Дениълс Харгрейв, те са хора. Те могат да дойдат и да те целунат. Никога не съм срещал дяволи, които да умеят да го правят... въпреки че, преди да се оженим, имаше едно русо момиче в Тълса една събота вечер. Да, като си мисля сега, може да е била самият Дявол или поне дяволица.

– Млъкни! – излая Люсил толкова силно, че изглежда и тя се изненада. – Няма да седя тук и да слушам как говориш по този начин.

– По какъв начин говоря?

– Той няма да бъде нашето момче – поклати глава тя и думите ѝ заглъхнаха, тъй като сериозността на нещата достигна до нея, както вероятно и споменът за изгубения син. – Джейкъб отиде при Господ. – Беше стиснала ръце в скута си в малки, побелели юмруци.

Настъпи мълчание. После отмина.

– Къде го пише? – попита Харолд.

– Какво?

– В Библията, къде е?

– Къде е кое?

– Къде е казано „мъртвите ще ходят по земята“?

– В Откровение! – Люсил разпери ръце, когато произнесе думата, сякаш въпросът беше напълно откачен, сякаш я бяха попитали за леките нюанси в цвета на боровите дървета. – Точно там, в Откровение! „Мъртвите ще ходят по земята!“ – Тя с радост откри, че ръцете ѝ все още са стиснати в юмруци. Размаха ги напосоки, така както понякога го правеха хората във филмите.

Харолд се разсмя.

– В коя част на Откровение? В коя глава? В кой стих?